

APATIN és VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, MŰVELŐDÉSI és TÁRSADALMI HETIKÖZLÖNY.

Apatin und Umgebung

Wochenblatt für Volkswirtschaft, Cultur- und sociale Interessen.

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Szerkesztő — Redakteur: Bászler István. Apatin, templomtca 1138 a hová a lapnak szóló pénzküldemények és kéziratok küldendők. — Apatin, Kirchengasse 1138 wohin alle Manuskripte und Gelder zu senden sind.

Pränumerationspreise: ganzjährig 4 fl, halbjährig 2 fl, vierteljährig 1 fl.
Erscheint jeden Samstag.
Manuskripte werden nicht zurückgestellt.

Aratás után.

Még alig egy-két hónapja annak, hogy gazdáink a legvérmesebb reménnyel tekintettek a jövőbe, mert vetéseink — legalább a mi vidékünkön — igazán gyönyörűen álltak s oly termés ígérkezett, minő évek hosszú során át nem volt. Azonban a remény egyes helyeken teljesen sirba szállt s földműveléssel foglalkozó népeink sokhelyütt keserűen csalódtak úgy a mennyiségre, mint a minőságra nézve, mert a termés részint gyenge vagy gyenge közepes — részint fejletlen, rossz minőségű.

E körülmények azonban mégsem sujtják le tökéletesen gazdáinkat; mert a természet pusztító ereje legyőzte az árfejlődést befolyásoló összes mesterséges tényezőket s az árak ennek következtében napról napra emelkednek. Ma már a budapesti és bécsi börzéken 11—12 frtos buzaárak járnak, s bár a külföldi jelentések változatlan állapotokat jelentenek, a tartós esőzés folyton előmozdítja az áremelkedést úgyannyira, hogy alig hiányzik egynéhány krajczár a körülbelül tizenöt éven által nem látott árból.

S hogy a buza eme ára huzamosabb ideig kilátásba van helyezve, bizonyítja az, hogy a kínálat még mindig csekély s hogy különféle elemi csapások sujtják majdnem napokint országunk egyes termő vidékeit s hogy — a mi nagyot nyom a latban — az egyes termelő országokból folyton rossz terméshírek érkeznek. Németországban p. o. csak középtermést várnak. Olaszország termésé alig közepes, Franciaországé

gyenge, Oroszországé legnagyobb részint rossz, Romániában nagy a hiány a tavalyi eredménynyel szemben, Bulgáriában az elemi csapások nagyon sok kárt okoztak, Amerikában közepszerű eredményt várnak, a készletek azonban teljesen fogytán vannak.

Ily körülmények között tehát nincs oka gazda közönségünknek kétségbe esnie pláne ott, hol a termés legalább is közepes, mert a kisebb mennyiséget kárpótolja a majdnem megkétszerezett ár. Ha az ideai ár mellett katasztrális holdankint csak hat métermázsa terem, éppannyira van mint midőn az előző években tiz—tizenkét métermázsa termett; s ha az elmúlt években nem jajdult fel termelő közönségünk, ugy most sem teheti, midőn a termés csak félakkora, de az ár kétszer akkora.

Ha mindezen dolgokat behatóan szemügyre vesszük, tényleg azt kell mondanunk, hogy gazdáinkról egyáltalában gondoskodva van De mit csináljon a szegény ember? kérdezhetné valaki, — ki az előző években családjával együtt aratáskor annyit szerzett, hogy meg volt az egész évi kenyere, most pedig minden iparkodása daczára keserűen szerzett buzája csak félannyi, a kenyér és liszt pedig drágább.

Ő is csak úgy van mint a gazda Kevesebbet szerzett, de szerzeményének értéke épp akkora, mint az előbbeni évekké volt sőt nagyobb, mert gazdáink — szem előtt tartva a felebaráti szeretetet — oly helyeken, hol a termés gyengébb, nagyobb részt juttattak aratóiknak ugyanazon munka és szolgálat fejében.

Indokolatlan tehát a gazdának pa-

nasza, és indokolatlan a munkásnak zúgolódása. A gazda gyengébb termését pótolja a nagy ár, a munkás kisebb keresményeit ugyanez és az emberek könnyörületessége. A gazdag könnyen meg lehet elégedve sorsával, a szegény pedig, ha dolgozik és fárad, szintén megélhet becsületes munkája után és éppen nincs oka mások jogos birtoka után áhitozni, mint az manapság számtalan vidéken a dologtalan és munkakerülő munkásosztálynál előfordulni szokott.

Nach der Ernte.

Vor kaum ein-zwei Monaten noch blickten unsere Landwirte mit voller Zuversicht in die Zukunft, denn die Saaten — wenigstens in unserer Umgebung — standen damals wirklich so ausgezeichnet, und versprachen eine solche Ernte, wie es schon eine lange Reihe von Jahren keine gab. Diese schöne Hoffnung wurde jedoch an vielen Orten vollkommen zu Wasser, und unsere Landwirte sowohl bezüglich der Menge als auch der Güte bitter enttäuscht, indem das Ergebnis des Weizens theils schwach, theils schwach mittel, theils aber geradezu schlecht ist.

Dieser Umstand drückt jedoch unsere Landwirte nicht in dem Maße, wie es auf den ersten Blick den Anschein hat; denn durch die zerstörende Gewalt der Elemente wurden auch alle die Preisentwicklung des Getreides hemmenden künstlichen Hindernisse zerstört, und die Preise steigen in Folge dessen von Tag zu Tag.

Heute wurden die Weizenpreise an der

Budapesti und Wiener Börse schon mit 11—12 fl. notirt, und obzwar die ausländischen Berichte noch unveränderte Preise melden, so bewirken die anhaltenden Regengüsse dennoch ein fortwährendes Steigen der Preise, so, daß nur mehr einige Kreuzer fehlen zu einem durch fünfzehn Jahre noch nicht gesehenen Preise.

Und daß begründete Aussicht vorhanden ist, daß die Weizenpreise sich durch längere Zeit auf dieser Höhe erhalten werden, beweist das, daß das Anbot fortwährend ein geringes ist, und daß Tag für Tag einzelne ertragreiche Gegenden unseres Landes durch Elementarschäden verwüstet werden, daß ferner — und dies ist schwerwiegend — aus einzelnen Ländern fortwährend schlechte Ernteberichte einlangen.

So erwartet man in Deutschland nur eine Mittelernte; das Erntergebnis Italiens ist kaum mittel; das Frankreichs ist schwach; in Rußland ist dasselbe größtenteils schlecht; in Rumänien ist ein großer Abgang gegen das verflossene Jahr; in Bulgarien haben die Elementarschläge großen Schaden verursacht; in Amerika erwartet man ein mittelmäßiges Resultat, die Vorräte aber sind gänzlich auf der Reize.

Unter solchen Umständen haben unsere Landwirte keine Ursache zur Verzweiflung, besonders dort nicht wo die Ernte eine mittelmäßige war; denn die geringe Menge wird durch das Zweifache des Preises aufgewogen werden. Denn wenn bei

den heurigen Preisen auf einem Katastralocho nur sechs Meterzentner wachsen, so ist dies gerade so viel, als in den vergangenen Jahren bei 10 12 Zentnern; und wenn die Landwirte in den verflossenen Jahren nicht jammerten, so brauchen sie dies auch jetzt nicht zu tun, wo die Ernte zwar nur halb so groß, der Preis aber zweimal so hoch ist.

Wenn wir alles dies betrachten, müssen wir zu der Überzeugung gelangen, daß für unsere Landwirte im Allgemeinen gesorgt ist.

Was aber soll der arme Mann tun? — könnte jemand fragen — welcher in den vergangenen Jahren bei der Ernte mit seiner Familie so viel verdiente, daß sie davon das ganze Jahrbrot hatten, jetzt aber der verdiente Weizen trotz alles Strebens nur halb so viel, das Mehl, das Brot aber teurer ist.

Nun, er ist gerade so daran, wie der Landmann. Er hat weniger verdient, der Wert dieses Verdienstes aber ist eben so groß als in den vergangenen Jahren, ja größer, weil unsere Landwirte — die Nächstenliebe vor Augen haltend — in solchen Gegenden, wo die Ernte eine schwächere war, ihren Schnittern für dieselbe Arbeit einen größeren Teil zukommen ließen.

Darum ist das Murren sowohl der Landwirte, als auch der Arbeiter unbegründet. Die schwächere Ernte des Landmannes ersetzt der höhere Preis, so auch den Verdienst des Arbeiters, welchem au-

ßerdem auch noch die Mildtätigkeit seiner Mitmenschen zu Gute kommt.

Der Landmann kann mit seinen Lofe zufrieden sein; der Arme aber kann durch ehrliche Arbeit ebenfalls leben, wenn er sich bemühen und arbeiten will, und hat nicht nötig nach dem rechtlichen Eigentume Anderer Verlangen zu tragen, wie dies heutzutage bei den arbeitscheuen, müßiggelenden Arbeitern zahlreicher Gegenden so häufig vorzukommen pflegt.

Gewerbeangelegenheit.

Das Gesetz über die Kranken-Unterstützung.

Die Nothwendigkeit, der seit einigen Jahren in erfreulichem Aufschwunge begriffenen ungarischen Industrie, Arbeiterverhältnisse zu schaffen, welche jenen der benachbarten fortgeschrittenen Industriestaaten gleichartig sind, dabei aber auch für den schon vorhandenen, aber noch zu verbessernden und zu vergrößernden Stock der Arbeitskräfte des heimischen Kleingewerbes vorzusehen, hat neben der gesetzlichen Regelung der Sonntagsruhe auch zur gesetzlichen Verallgemeinerung der Arbeiterkrankenversicherung geführt. Die gesetzliche Regelung der Krankenversicherung zwingt nun viele Arbeitgeber und Arbeitnehmer zur Teilnahme an den Opfern für diesen humanitären Zweck, die sich bisher von der Erfüllung desselben, vielfach wohl aus triftigen Gründen, ausgeschossen hatten. Doch werden dieselben auch der zweifellos früher oder später immer mehr und mehr fühlbar werdenden Heilsamkeit der gesetzlichen Verfügungen theilhaftig werden. Das am 9. April 1891. sanktionierte Gesetz über die Krankenunterstützung legte den Arbeitgebern zur

Az Apatin és vidéke tárczája.

Regatta.

— Az Apatin és Vidéke eredeti tárczája —

Szellős őszi napnak mondható július 20-ika. Vasárnap volt, az idő — bár nem esett az eső — olyan veszedelmesen borús volt, a milyen csak az októberi és novemberi napokban fordul elő. Noha ilyen időben rendesen kevés a fővárosi kirándulók száma, mindazonáltal e nap délutánján, az eskütéri helyi hajó bódéja meglehetősen megtelt, várván a Margitszigetre menő helyi hajóra. Csöngetés. Most bujik ki a «Mátyás Király» nevű hajó a Ferencz József hid alól, mely egyenesen eskütéri állomásunkhoz tart. A beszállás a fővárosi zür-zavarhoz mérten, az egyszer meglehetősen csendben és rendben ment végbe. A hajon mindenki a fedett és mindinkább a szél ellen védett helyekre iparkodott. Tabán, Lipótváros, Bombatér, Császárfürdő állomások érintése után, hajónk a Margitsziget-alsópart állomásnál kötött ki. A közönsé-

get a «Magyar Evezős-Egyesületek Országos Szövetsége» ez idei első nyilvános amatuer evezős versenye vonzotta a Neptun evezős egyesület pavillonja alatt, mert ez képezte a szigeten és a pesti oldalon a beérkezés vonalát, mely két felállított zászlós rúddal volt jelezve.

A pálya hossza minden versenyben 2000, kivéve a hajósok és matrózok, illetve a molnárok és halászok versenyében 500-500 méter, a folyam mentében.

Kiindulási pont a Margitsziget felső csúcsa, de hogy a sebességet időben is meg lehessen állapítani, az elindulást a sziget felső csúcsával szemben a pesti oldalon, zászló felvonással jelezték, a néző téren pedig a hangjelzéssel.

Az első és állami díjért való versenyben, a «Neptun» budapesti evezős egyesület és a «Nemzeti hajós egyesület» 4—4 evezőse és kormányossal vettek részt. Az örökös vándordíjat, góf Csáky Albin volt vallás- és közoktatási magy. kir. minister úr alapította 1894-ben. E díjat a «Neptun» nyerte meg, de csak egy évre, s a szövetség következő versenyén védeni tartozik. A győztes a díjnak a következő versenyre való visszaadása alkalmával, a szövetség ezüst emlékpaj-

zsát kapja tulajdonul.

A program 2-ik pontja szerint következett a bajnoki verseny. A harcz jutalmáért, az örökös vándordíjért — melyet Bedő Albert és a Magyar evezős egyesület országos szövetségéhez tartozó egyesületek alapították — 2 egyesület, ugymint a Nemzeti hajósegyesület és Szegedi csónakázóegyesület keltek versenyre. Elsőnek a Nemzeti hajós egyesület evezőse érkezett be, ellenfele egészen visszamaradt s a pályát be sem járva egyszerűen visszafordult. Ezen díjat a Nemzeti hajósegyesület egy évre nyerte meg olyképp, hogy a győztes evezős kék szalagon arany érmét és a «bajnoki» címet kapta, azonkívül az egyesület összes tagjai azon évben jogositva vannak a kék szalag-jelvény viselésére. A bajnok címet a győztes, különbeni elvesztés terhe mellett, megvédeni tartozik.

Jel adatott — az említett zászlófelvonással — a Tiszai regattaszövetség díjért küzdő négyevezős és kormányos verseny elindulására. A jutalom időleges vándordíj melynek végleges megnyerése, ha nem is egymásután következő, ötszöri győzelemhez van kötve. Ezen vándordíjat is a következő versenyre való visszaadása alkal-

Pflicht ihre Beschäftigten bei den Bezirks- oder Gewerbe-Corporations-Krankenkassen anzumelden. Jeder Gewerbe-Corporation, deren Mitglieder wenigstens 200 Gehilfen und Lehrlinge beschäftigen, wurde gesetzlich gestattet eine Gewerbe-Corporations-Krankenkasse zu gründen.

Da die Gründung und die Weiterführung besonders in der ersten Zeit mit sehr vielen Schwierigkeiten verbunden ist, kam es, daß viele Gewerbe-Corporationen die Gründung der Krankenkassen unterließen, somit die Beschäftigten ihrer Mitglieder in den Verband der Bezirks-Krankenkassen aufgenommen wurden.

Häufig kann man hören, daß durch das Gesetz der Krankenunterstützung die Arbeitgeber arg belastet werden, trotzdem selbe aus den Unterstützungen welche den kranken Arbeitern gewährt werden, keinen Nutzen ziehen. Der Herr Handelsminister verwahrte sich seiner Zeit entschieden gegen die Absicht, durch das Gesetz der Kranken-Unterstützung eine bestimmte Klasse der Bevölkerung nämlich die Arbeitgeber, zu Lasten anderer Klassen begünstigen zu wollen, sondern beruhte sich auf die Pflicht des Staates, für die Herbeiführung befriedigender, sanitärer Verhältnisse zu sorgen und das wichtigste Capital des Landes, die menschliche Arbeitskraft, vor ihrer Verminderung durch Krankheit nach Möglichkeit zu behüten. In betreff der sowohl den Arbeitgebern wie den Arbeitern neu erwachsenden Belastung spricht der §. 18. des Gesetzes folgend: „Unmittelbar nach Errichtung der Krankenkasse kann ein höherer Beitrag als 2 Prozent nicht eingehoben werden. Kann aus den Einnahmen, die aus den in dieser Höhe festgestellten Beiträgen einfließen, die im §. 7 dieses Gesetzes festgestellte Unterstützung nicht gedeckt werden, so darf das Maß des Beitrages bis 3 Prozent erhöht werden.“

Jene Krankenkasse welche trotz der im gesetzlich höchsten Betrage bemessenen Beiträge nicht im Stande ist, die im §. 7. festgestellte geringste

Unterstützung zu bieten, so ist dieselbe aufzulösen, respective mit einer andern Klasse zu vereinigen. Die Beiträge der beitragspflichtigen Rassenmitglieder ist der Arbeitgeber zu bezahlen verpflichtet und zwar in der Weise, daß er ein Drittel der Beiträge aus Eigenem zu erlegen hat, zwei Drittel derselben jedoch von dem Lohne beziehungsweise Gehalte des obligatorisch versicherten Mitgliedes in Abzug bringen darf.

Hat der Arbeitgeber diesen Beitrag zu dem für die Auszahlung des Gehaltes, beziehungsweise Lohnes üblichen Zeitpunkte nicht abgezogen, so darf er diese Rate später nur insoweit in Abzug bringen, als seit der Fälligkeit des Gehaltes beziehungsweise Lohnes noch kein Monat verstrichen ist.

Verträge zwischen dem Arbeitgeber und dem von ihm Beschäftigten, welche diesen Bestimmungen widersprechen, sind, insofern dieselben für letzteren nachtheilig wären, verboten und ungültig.

Laut §. 26. ist der Arbeitgeber gehalten, jede bei ihm beschäftigte, zur Versicherung verpflichtete Person binnen 8 Tagen von deren Arbeitsantritt in der Krankenkasse anzumelden. Falls diese Anmeldung verabsäumt wird, ist der Arbeitgeber außer der, wegen dieser Übertretung über ihn zu verhängenden Strafe verpflichtet, die Beiträge für die Zeit vom Tage des Arbeitsantrittes bis zur faktischen Anmeldung aus Eigenem einzuzahlen und überdies dem nicht Angemeldeten, die durch etwa vor der Anmeldung eingetretene Krankheit erwachsenen Kosten, wie auch die Kosten des Verfahrens zu ersetzen.

(Fortsetzung folgt.)

Landwirthschaft.

Der Gips und seine Verwendung in der Landwirthschaft.

Heutzutage gibt es kaum eine Oekonomie-Wirtschaft, wo nicht Gips verwendet würde. Er wird nicht nur bei Bauten, sondern auch als landwirthschaftlicher Artikel einestheils als Düngergewinnungsmittel — wie auch zur Bodenverbesserung gebraucht. — Von seiner Verwendung in der Landwirthschaft sollen folgende Zeilen Aufklärung geben:

Der Gips oder schwefelsaure Kalk kommt theils ungebrannt theils schon gebrannt im Kunstdüngerhandel vor. Der ungebrannte Gips ist als sogenannter Düngergips bekannt und unterscheidet sich vom gebrannten dadurch, daß im Ersteren eine gewisse Menge Wasser enthalten ist, welches durch Erhitzen des Gipses gänzlich verschwindet.

Viele halten Gips gleichwirksam mit Kalk, wo doch im Gips nicht der Kalk, sondern die Schwefelsäure die Hauptrolle spielt. — Dem während man Kalk mit Stalldünger nicht vermengen kann und darf, weil dieser als stärkere Base das schwächere Gemenge, den Ammoniak austreibt, so ist die Wirkung des Gipses gerade das Gegentheil, da die Schwefelsäure des Gipses sich mit Ammoniak verbindet, und dieser vom Ersteren gebunden, im Dünger zurückgehalten wird.

Gerade aus diesem Grunde wird Gips zur Desinfizierung der Stallungen, zur Reinigung der Stallluft, und zur Bindung des bei der Auflösung des Düngers sich bildenden Ammoniaks verwendet; man kann deshalb bestimmt behaupten daß kein Düngergewinnungsmittel solch hohen Wert besitzt, als Gips. Die Verwendung dieses Mittels ist umsomehr überall zu empfehlen, weil es auch sehr billig ist. Für ein Stück Rindvieh können

mával a győztes egyet az országos szövetség ezüst emlékpajzsát kapja tulajdonul. Védők: a «Neptun» budapesti evezős egyet (:3 győzelemmel:) és a «Pirat» bécsi evezős egyet (:1 győzelemmel:). Ezen versenyben 3 egyet mérkőzött meg egymással és különösen feltűntek a nézőknek a győztesként kikerült «Maros» aradi evezős egyet, szép tartása és könnyű, gyors evezése által. Majd egész tiszta csónakhoszszal verte le, a «Neptun» budapesti evezős egyet másodiknak és a «Hunnia» csónakázó egyet mint harmadiknak beérkező ellenfeleit. Ezért sok tapsban és éljenzésben részesültek.

Utóbbi időben hazai regatta versenyekink alig találkoznak az azelőt oly hatalmas, győzedelmes külföldi egyletekkel, kik rendesen díjainknak az urai is lettek. Ennek oka főként abban rejlik, hogy regatta sportunk azon a ponton áll, hogy bármely külföldi versenyen résztvehetne. Onnét ered azután az, hogy a most következő skiff versenyen egyetlen egy bécsi, illetve külföldi evezős egyet jelentkezik a versenyre. Meg kell engedni, hogy a «Donauhort» bécsi evezős egyet mint egyetlenegy külföldi résztvevő, még mindig

megállja a helyét és így az ő evezőse lett a győztes, a Nemzeti hajóegylettel szemben.

Következett a program egy közbeszűrt érdekes pontja, a hajósok és matrózok versenye; 500 méter hosszú pályájukkal egészen ellepték a Margitsziget pesti duna ágát. A 30, 20 és 10 koronáért versenyző daliákat legtöbbször a Dunagőzhajózási társaság és a Magyar folyam — és tengerhajózási társaság matrózai képviselték, mindannyian színes hajó — csónakkal és tarka matróz ruhájukban jelentek meg. A versenyzők megkülönböztetésül a csónak elején ülőknek nagy fekete számokkal ellátott vázontáblákat tűztek a hátukra, hogy ilyenformán már messziről láthatók legyenek. A díj a 3 elsőnek beérkezett csónakosnak rögtön, minden bélyegtelen és hivatalos nyugta nélkül osztatott szét, nagy öröm és láрма között.

A palánkos hajók négyevezős versenyében kormányossal, a Magyar atletikai club és a «Duna» budapesti evezős egyet tagjai szerepeltek, előbbi mindjárt mint a kitűzött tisztelet díjnak a nyertője.

Ugyancsak közbeszűrt és a közönség mulattatására szolgáló verseny volt a molnárók és halászok-é. Ruhájuk félünneplő,

— mondhatni szombatias, — hátukon a vázonnal, rajta a nagy fekete számmal.

Ezek legtöbbször az óbudai halászközből kerültek ki. Tiszteletdíjuk sokkal csekélyebb a matrózokénál, bizonyára azt híven a regatta szövetség, szegény emberek, úgyszólván foglalkozásuk, megelégszenek azok kevesebb jutalommal is. De hogy ők is a korral haladnak, bizonyítja azon körülmény, hogy a 20, 10 és 5 korona díjért egyezsége lépnek egymással, hogy a megnyerendő díjakat nem hogy közösen szétosztják, hanem közösen egy előre megállapított óbudai kocsmában elisszák. Az egyezés nem lévén írásban megkötve, nem lehetett tehát senkit törvény elé citálni, az esetre, ha egyik vagy másik szavát a közös megegyezés szerint be nem tartaná. Akadt is köztük egy olyan szerződést szegő, ki az első jutalmat (:20 koronát:) zsebre vágva, kerekét oldott. Egyre azt kiabálták a társaság többi tagjai: az a csirkász szigeti, (t. i. Margitszigeti:) jól ismerjük, eljön az még Ó-Budára, majd megissza akkor annak a levét. Megjegyzendő, hogy mindez a sziget tulsó, azaz budai oldalán történt, az elindulásra készen álló és hajót váró publikum legnagyobb gyönyörködésére.

jährlich 60 kgr. Gips gerechnet werden, und da der Meterzentner selten mehr als 1 fl. kostet, so rechnet man die Conservierung des jährlichen Düngers von einem Hausthier nicht höher als 60 fr. Wenn wir auch den Fauche-Ableitungsgraben, die Standplätze des Viehes täglich mit ein wenig Gips bestreuen, so wird die gute Wirkung nie ausbleiben.

Der Gips ist aber nicht nur als Conservierungsmittel, sondern auch zur Bodenverbesserung besonders wichtig, besonders in solchen Boden und bei jenen Pflanzen, welche nach Kalidüngung gut gedeihen. — Luzern und Kleearten, überhaupt alle Futterpflanzen aus der Gattung der Schmetterlingsblütler, Wiesen und Weiden erwachen zum kräftigen Wuchs nach Ausstreuen des Gipses. Die im Boden befindlichen Kalisalze werden vom Gips löslich — frei gemacht, gelangen tiefer in die Ackerkrumme, weshalb tiefwurzelnde Kali bedürftige Pflanzen bei Gipsverwendung ein gutes Resultat geben.

Als Kunstdünger wird Gips am besten in ungebranntem Zustande als Gipsmehl im Frühjahr ausgestrut, wenn unsere Futterpflanzen schon grünen. Man thue dies in solcher Zeit, wenn regnerisches Wetter zu erwarten ist, denn bei eintretender trockener Witterung nach dem Gipsen bleibt die Wirkung gänzlich aus. Auf je ein Cat. Joch sind 2—3 Meterzentner zu verwenden.

Wenn neben Gips auch ein anderes Düngemittel, z. B. Thomasschlacke verwendet wird, dann ist die Mischung (: 29 Gips und 250 kgr. Thomasschlacke) auf Wiesen und Weiden im Herbst auszustreuen. — Unter Herbstsaaten geschieht die Düngung vor dem Säen.

In neuerer Zeit wird Gips besonders zur Verbesserung des Salterbodens verwendet, welcher bei uns in der großen ung. Ebene mehrere tausend Joch ausmacht, und die Eigenschaft besitzt, daß sie nach Aufnahme des Wassers zu einer klebrigen Masse — nach dem Anstrocknen aber

steinhart werden.

Ein Professor in Kalifornien hat in dieser Richtung Versuche angestellt, und nicht ohne Erfolg. Hilgard der Professor hat nämlich die Erfahrung gemacht, daß nach dem Ausstreuen des Gipses auf Salterboden eine wechselseitige Lösung und Verbindung entsteht, und sich aus dem kohlensauren Natrium und Gips schwefelsaures Natrium und kohlensaurer Kalk bildet, und somit der Salterboden seine nachtheiligen schlechten Eigenschaften verliert. Nachdem aber der entstandene kohlensaure Kalk dem Boden eine große Menge Nahrungstoff entnimmt, so ist es wünschenswert, daß zum Ersatz der Nahrungstoffe zu gleicher Zeit mit Gips anderer Kunstdünger verwendet werde.

Zur Verbesserung des Salterbodens sind pro Cat. Joch 8—10 Meterzentner Gips zu verwenden, da bei geringerer Menge die Wirkung zweifelhaft ist.

Im Falle in 1—2 Jahren Quellwasser an der Oberfläche des Bodens erscheint, so verwendet man wieder dieselbe Menge von Gips.

Durch ein solches mehrere Jahre hindurch gepflogenes Verfahren wird es uns gelingen, den Salterboden vollständig zu verbessern.

S. A.

Ujdonságok. — Neugigkeiten.

— **Nekrológ.** Egy igen fájdalmas, gyászos nap várakozott július hó 27.-én Jahoda Ferenc családjára. A gyászos napot a halálnak fagyos lehelete okozá, mely Jahoda a rasztinai uraság kertészének, a környék által köztisztelőben és szeretetben álló családapának 22 éves tanító fiát, Lajost szemel ki áldozatul. Egy oly betegséggel jött haza szegény vakációzni, mely őt lassú, de biztos lépésekkel vezette a sír felé. Reméltek a szülők, reméltek a testvérek, remélt a nagy beteg, de csak azért, hogy

De visszatérve a verseny terére a program még két pontja maradt függőben, mely változó szerencsével hol az egyik, hol a másik egyletnek hozott szerencsét.

Ezzel a verseny véget érve, a jelenlőre nézve egy kellemes napot, a regattistának pedig ünnepélyt, legmelegebb elismerést és kitüntetést szerzett.

Kezdjük a regattának tulajdonképeni hasznát bolygatni, Tudjuk, hogy spratot képez és pedig egészségeset miután vizen van, tehát ott, ahol mindig friss és egészséges a levegő. A tornázás, vivás, kerékpározás, fürdés stb. mint lejjebb állanak a regattánál, a fürdést ki kell zárni azon egyszerű okból, mert az rendszeren a regattával együtt jár. Mert nemcsak a halásznál, hajónál az úszás okvetlen szükséges, hanem a regattának is egyik alapsfeltétele az úszás. Tessék csak egy igazi és szenvedélyes regattistát megfigyelni, mennyire kifejlett, milyen izmai vannak mindenütt. A karja, lábszára, melle olyannyira kifejlettek, hogy szinte irigy szemmel nézheti az ember különösen, ki ezeket még nem látta.

Tehát egészségi szempontból látjuk, hogy mennyire hasznos a regatta az emberre nézve, hasznos különösen még azon

okból is mert a kik ezen sportot üzik, rendszeren otthagyják a korcsmározást, elkorcsosodást s más efféle szórakozást.

Mindezek leírására azon cél készített, hogy felébresszem az apatini fiatalok között az érdeklődést eme nemes sport iránt. Apatin e sport üzésére kiválóan alkalmas.

Eme sport meghonosítása nem csupán a fiatalabb generációnak szolgálna szórakozásul, hanem az öregebbeknek is, a fiatal fejlődik, az öreg egészsége állandóvá lesz általa. Szolgálna továbbá kellemes szórakozást a nagy közönségnek, amennyiben versenyeket rendezhetnének.

E sport meghonosítása nem is oly nagy áldozatba kerülne. Az egészséhez csak egy minta-csónak szükséges, melynek mintájára aztán az apatini hajóépítők majd készítenének eleget.

Kár volna, ha e nemes sport elhanyagolnánk ott, ahol épen a legkényelmesebben lehetne üzni. Vegye pártfogásba tehát a fiatalok ez indítványt s alakítson egy csónakázó egyletet, mely úgy önmaguknak, mint a közérdeknek majdan kellemes napokat szerez.

Kőborló Alföldi.

nagyobb legyen csalódásuk. Hisz olyan szép az élet és olyan görcsösen ragaszkodik hozzá mindenki. A szív nem szakad meg — mondja Petőfiné — mig csak egy erecske van, mely szenvedni bír! És a lélek nem esik kétségbe mig a reménynek csak egy szalmaszállába is kapaszkodhatik., mind hiába, meghalt szegény! Vele egy ritka jószívú, ambiciózus fiatal ember szállott a sirba. A szülők a leghálásabb gyermeket, a testvérek a legjobb testvért a tanúgy pedig egyik lelkes bajnokát vesztették el személyében. Jól esett neki a halál is. Hisz az édes anya karjai között aludt el örökre, ugyanazon örökös gondos karok között, melyek őt csecsemő korában az anyai szívhez szorítottak . . . Most pedig ti sirásók, ti kegyetlen emberék, adjátok át az édes szülők e drága kincsét az örök enyészetnek és mondjátok a részvevőkkel: Nyugodjék békében!

„Arvaügyi kézikönyv“ jelent meg Szathmáry Sándor szerzőtől. Bővebb leírás lapunk „irodalmi“ rovatában foglaltatik.

— **Meghívó** Az apatini „Polgári Casino“ egyll. könyvtára javára f. évi augusztus hó 15.-én. saját helyiségeiben búcsúbált rendez, melyre a nagyérdemű közönség és az igen tisztelt búcsúvendégek tisztelettel meghívotnak. külön meghívók nem küldetnek szét. Belépti-díj személyenként 60 kr. kívánatra belépti-jegyek a Thész-féte üzletben előre kaphatók; különben csak aznap este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak ez a helybeni lapban nyugtáztatnak. Kezdeté pontban 8 órakor. A rendezőség.

— **Új vadászati cyklus.** Az apatini határra az új 1 évi cyklus aug. 1 évél vette kezdetét, miért új határjegy lesz váltandó. Felkérhetnek a vadászurak hogy minden vadászjeggyel nem bíró egyént a bérlőnél bejelentésék.

* **Einladung.** Das apatiner „Bürger-Casino“ veranstaltet am 15. August l. J. zu Gunsten seiner Vereinsbibliothek in eigenen Localitäten einen Kirchweihball, zu welchem das löbl. Publikum und die sehr gesch. Kirchweihgäste hiermit höflichst eingeladen werden. Auf Namen lautende Einladungen werden nicht versendet. Entree per Person 60 fr. Vorauß sind Eintrittskarten im Thész'schen Geschäfte zu haben; sonst aber selben Tages Abends bei der Cassa. Überzahlungen werden dankend angenommen und im Localblatte quittirt. Anfang 8 Uhr Abends. Das Arrangement.

* **Tanzlehrer Schwarz** aus Fünfkirchen arrangiert den 16-ten August ein „Kochus“ Kränzchen.

* **Neue Hebamme.** Frau Netti Bienenstock hat kürzlich in der berühmten Professor Tauffer'schen Geburtsklinik mit Auszeichnung den Hebammen-Lehrkurs absolviert zugleich hat sie auch an einer der ersten Heilanstalten Budapests die Prüfung als Massseurin vorzüglich bestanden und gedenkt hier ihre Praxis fortzusetzen.

* **Der reichste Musik-Feldwebel** der Welt wurde Josef Galló gebürtig in Altbece, indem er von seinem Cousin Donn 2 Millionen Dollars erbte.

* **Blitzschlag.** Auf der Telefonstrecke der Apatin-Szöntaer-Fluthenschutz-Gesellschaft schlug der Blitz am 2-ten d. M. in die Linie ein und zerschmetterte 6 Stützen, ohne in der Verbindung einen sonstigen Schaden zu verursachen.

Während eines Ehezwistes zwischen dem Szálás Knechte Bécz auf dem Csihás Gute bei Stapár wollte ein Kamerad Namens Vóza begütigend Hilfe leisten, wurde aber von dem in höchster Aufregung befindlichen Bécz durch mehrere Stiche derart schwer verwundet, daß er nach 3 Stunden seinen Wunden erlag. Die Untersuchung ist im Zuge und Bécz bereits dingfest gemacht.

* Im Apatiner Weichbilde zeigen sich in Folge des hohen Wasserstandes der Donau wie eine große Anzahl Edelhirsche. Es wurden bisher circa 10 St. erlegt.

* Neue Jagdsaison. Mit 1-ten August beginnt für den Apatiner Götter wieder der einjährige Cyclus, weshalb jeder Weidmann eine neue Terrainkarte beim Pächter zu lösen hat. Ohne Karte Jagende werden der competenten Behörde angezeigt. Jeder Weidmann möge der Ordnung halber jeden Jäger ohne Karte dem Pächter anmelden.

* Omnibusverkehr. Der Omnibus fährt von Apatin nach Zombor Früh 6 Uhr und fährt 1/4 5 Uhr Nachmittag von Zombor zurück.

* Todesfall. Am 30. Juli ist die kaum 15 jährige Wilmska, Tochter des sich allgemeiner Achtung freuenden Dorofloer Notärs gestorben.

* Wo keine Menschen sterben. In Neuszwacz ist vom 18 Juni bis heute noch kein einziger Mensch gestorben.

* In der hiesigen Galetten-Einlösestation sind an Apatiner Seidenraupen-Züchter 2420 Fl. und 41 Kr., an Kupufinaer 1621 Fl. u. 80 Kr., an Monosterbegher 2997 Fl. u. 97 Kr. und an Prgl. St.-Jvaner Züchter 1653 Fl. u. 16 Kr. zur Auszahlung angewiesen worden.

* Die Sozialisten gedenken hier in Apatin einen Verein zu gründen. Von O-Szapár im Brunnene der Sozialisten resp. Arbeitshelden läuft ein Brief um den andern ein in welchem sie den zu gründenden Verein in heftigster Weise agitirt wird. An der Spitze des Agitationskomitees steht der O-Szapárer Jude Adolf Rex Sekretär der O-Szapárer Sozialisten-Klubs.

* Die Apatiner Korbflechter Rohmaterial und Waarenlager-Genossenschaft hält am Samstag, das ist am 7. August Abend 1/2 8 Uhr im Genossenschafts-Gebäude eine außerordentliche Generalversammlung ab.

* Am Sonntag Nachmittag 2 Uhr findet im Herrschaftsgasthause eine Generalversammlung der Gewerbetreibenden und Kaufleute der Gemeinde Apatin statt. Der Zweck der Generalversammlung ist, zu erzielen, daß das Hausieren auf dem Territorium Apatins gänzlich eingestellt werde. Die interessierten Handwerker und Kaufleute mögen sich recht zahlreich beteiligen.

* Kadetenschul-Stiftungsfreiplätze. Von den mittelst G.-N. XXII. vom Jahre 1897. ins Leben gerufenen hundert Kadetenschul-Stiftungsfreiplätzen gelangten in den Ländern der ungarischen Krone im Schuljahre 1897/98 25 Freiplätze zur Besetzung. Die Aufnahme erfolgt in den Kadetenschulen von Budapest, Karstadt, Hermannstadt, Bressburg und Kamernitz. Die Bewerber müssen das ungarische Staatsbürgerrecht besitzen, körperlich gesund sein, ein mackelloses Vorleben nachweisen und mittelst Schulzeugniß den Beweis erbringen, daß sie die geeignete Vorbildung besitzen. Die aufzunehmenden Schüler müssen das 14. Lebensjahr erreicht, das 17. Lebensjahr aber noch nicht zurückgelegt haben. Für die Beschaffung der Ausrüstungsgegenstände und Instandhaltung derselben haben die aufgenommenen Schüler aus eigenen Mitteln aufzukommen. Die Gesuche sind im Wege der Gemeindevorstellungen beim Honvedministerium längstens bis 15. August einzubringen. Die aufgenommenen Zöglinge erhalten zur Deckung kleinerer Ausgaben vom Finanzärer ein Taschengeld von 50 fl. Den Gesuchen sind beizuschließen, der Taufschein, das Zuständigkeitszeugniß, ein militärärztliches Zeugniß über die

körperliche Eignung zur Aufnahme in die Kadetenschule, die beiden letzten Schulzeugnisse, das Impfzeugniß, das Moralitätszeugniß und endlich ein Zeugniß über das Vermögen und über die Einkünfte der Eltern der Kandidaten, in welchen auch die Zahl der Geschwister anzuführen ist. Die Kandidaten haben sich vor ihrer Aufnahme in die Kadetenschule einer Aufnahmeprüfung zu unterziehen.

* Warnung gegen einen Schwindler. Das Landesvertheidigungs-Ministerium bringt allen Municipien zur Kenntniß, daß ein Winkelschreiber sich im Lande herumtreibe und den ausgedienten Soldaten einredet, daß Alle, welche im Jahr 1866 den Krieg in Italien mitgemacht haben, aus einem von Erzherzog Albrecht zu diesem Zwecke gestifteten Fond unterstützt werden. Da täglich zahlreiche ganz gleichartige Gesuche einlangen, werden die Municipien aufmerksam gemacht, daß ein solcher Fond nicht existirt.

* Obligatorische Feuerwehr. Die Representanz der Stadt Ungvár faßte jüngst einen Beschluß, laut welchem jeder Bürger im Alter zwischen 20 und 30 Jahren Mitglied der obligatorischen Feuerwehr sein müsse. Dieser Beschluß wurde vom höheren Forum genehmigt, worauf die freiwillige Feuerwehr der Stadt aufgelöst wurde. Das Beispiel der Stadt Ungvár werden — wie berichtet wird — zahlreiche Städte und Gemeinden des Landes befolgen.

* Einlösung beschädigter Silbergulden. Der kön. ungar. Finanzminister hat im Einvernehmen mit dem österreichischen Finanzminister eine Verordnung erlassen, wonach der Endtermin zur Einlösung beschädigter und aus dem Verkehr ausgeschlossener Silbergulden bis zum 15. Juli 1898 verlängert wird. Bis zum genannten Endtermin kann die Einlösung beim Kremnitzer Münzamt bewerkstelligt werden.

* Das Ende eines fünf-hundertjährigen Prozesses. Aus Leutschau wird geschrieben Zwischen der Zipfer Städten Leibitz und Mennhart dauert ein Grenzstreitprozeß nicht weniger als 500 Jahre. Zwischen den beiden Städten deren Gründung in die Regierungszeit des Königs Géza II. fällt, fand die erste gemeinsame Grenzbegehung im Jahre 1288 statt. König Sigmund jedoch ordnete im Jahre 1397, daher von genau 500 Jahren an, daß behufs Vermeidung der unaufhörlichen Reibungen die Grenze nochmals markirt werde. Trotz der getroffenen Grenzbestimmung jedoch standen die Beiden Städte mit einander fortwährend auf Kriegsfuß. Viel Zeit, noch mehr Geld verschlang der Grenzhader, bis endlich ein dieser Tage zustande gebrachter Vergleich dem Prozesse, welcher an Dauer in Ungarn kaum seinesgleichen findet, ein Ende machte.

* Auch eine Ansicht über das Radfahren. Ein älterer Herr, der nach vieljähriger Amtsthätigkeit in einer ländlichen Pfarre nach der silesischen Hauptstadt übersiedelte, um dort seinen Lebensabend zu verbringen, machte seinem Erstauen über das durch die Radfahrer so stark veränderte Bild des Verkehrslebens in folgender Postkarte Luft: „Interessant ist es mir, daß hier in Bresslau noch die mittelalterliche Strafe des Räderns (allerdings in modifizirter Form) zur Anwendung gelangt. Der Verurtheilte wird nämlich in einer besonderen Sträflingsstracht auf ein Rad gesetzt und muß es durch eine fieberhafte Thätigkeit in Bewegung erhalten. Man sieht hier Viele dieser Unglücklichen an sich vorüberlaufen,

die Augen starr vor sich hin gerichtet, den Leib krampfhaft zusammengekrümmt, auf holprigen Pflaster bis ins Mark erschüttert, die Beine strampelnd, als brenne Feuer darunter. Ja selbst weibliche Wesen unterliegen hier dieser grausamen Folter. Man kann nicht ohne inniges Mitgefühl sehen, wie diese armen Frauenzimmer — mag ihr Verbrechen noch so groß sein — ihre Strafe abstrampeln, während das gefühllose Publikum ihnen mit höhnischen Grinsen nachschaut.“

* Landesverband der Feldarbeiter. Auf Grund der während des diesjährigen Erntestrikes gemachten Erfahrungen hat die sozialdemokratische Partei in Ungarn beschlossen, die Feldarbeiter zu dem Zwecke zu organisiren, damit sie in Zukunft ihre Interessen machtvoller sollen zur Geltung bringen können. Zu diesem Zwecke gründet sie einen Landesverband der Feldarbeiter mit der Centrale in Budapest; außerdem werden in allen Städten und größeren Ortschaften Filialen errichtet. Der Verband wird sein eigenes Organ aufrecht erhalten, Versammlungen arrangiren und die Lohnkämpfe leiten.

Allerlei.

(Spekulative Honigfütterung.) Ein Imker schreibt hierüber: Zur spekulativen Honigfütterung im Freien hebe ich mir schon im vorausgehenden Sommer eine größere Anzahl mit Honig versehener Waben auf. Auch bei der Frühjahrsvision, wenn ich den Raum in einem Stocke verengern muß, erhalte ich oft solche Waben. Stehen mir mit Honig versehene Waben nicht zur Verfügung, dann werden alte leere Waben mit Kandilösung, welcher einige Pfund Honig beigefügt wurde, gefüllt. Kurz vor der Stachelbeerblüthe, welche bei mir den ersten Honig spendet, und welcher meist schon stärkere Pollentracht vorauszugeben pflegt, stelle ich dann an warmen, sonnigen Tagen, wenn die Bienen den Flug eingestellt haben, oder denselben einstellen wollen, eine größere Anzahl mit Honig versehener, unbedeckter Waben in der Nähe des Bienenhauses auf. Haben sich die Bienen in größerer Anzahl auf den Waben eingefunden, dann werden die Waben mit den darauffliegenden Bienen über den ganzen Garten vertheilt, so daß die an dem Schmause sich beteiligenden Bienen überall im Garten Honig finden. Sind auf der einen oder der anderen Wabe zu viel Bienen, so daß sie beieinander nicht genug Platz haben, dann nehme ich eine solche Wabe, schlage einigemal mit dem Finger darauf, damit ein Theil der Bienen abfliegt und trage sie mit den darauffliegenden an einen entfernten Ort. Ist die Sonne untergegangen, oder finde ich, daß es zu kühl wird, dann wird die Fütterung unterbrochen. Die Waben werden einzeln abgeholt und in das Bienenhaus gebracht. An jede Stelle aber, an welcher eine Wabe mit Honig sich befand, wird eine leere Wabe, womöglich eine alte Drohnenwabe gestellt. Die Bienen fliegen nun noch einige Minuten nach diesen leeren Waben. Sehen sie aber, daß es kein Futter mehr gibt, so kehren sie in ihre Stöcke zurück. In den Stöcken aber gibt es dann ein Brausen, wie nach einem reichen Trachttag.

(Eine alte Riesenbrücke.) Wie der „Mechanical World“ erzählt, gibt es in unmittelbarer

Nähe der chinesischen Stadt Sangan eine steinerne Riesenbrücke, deren Bau wahrscheinlich 800 Jahre alt ist. Die Brücke führt über einen kleinen Arm des Gelben Meeres. Sie soll achteinhalb Kilometer lang und von 300 Pfeilern getragen sein, von denen jeder mit einem Marmorlöwen in dreifacher natürlicher Größe geschmückt ist. Die über die Brücke führende Straße liegt etwa 19 Meter über dem mittleren Wasserstande. Das Mauerwerk soll sich noch in trefflichem Zustande befinden.

(Das größte Kompliment.) das der Kunstfertigkeit des vor einiger Zeit verstorbenen Zauberkünstlers Hermann gemacht werden konnte, ist die Tatsache, daß die Lebensversicherungs-Gesellschaften sich weigern, die auf sein Leben versicherte Summe auszuzahlen. Sie fürchten, er verstelle sich auch jetzt noch und — sei gar nicht tot!

(Alle Hochzeiten.) die im Jahre in Plougastel, einer kleinen Stadt in der Bretagne, abgeschlossen werden, werden an einem Tage gefeiert.

(Die kleinste Civilliste der Welt) beträgt 35 fl. jährlich. Dies ist nämlich das amtliche Einkommen des Präsidenten der Pyrenäenrepublik Andorra.

(Die ältesten Banknoten) sind in China angefertigt worden, und zwar 2697 vor Christi Geburt. Ursprünglich wurden diese Noten von der kaiserlichen Schatzkammer ausgegeben, später auch von Banken unter staatlicher Kontrolle. Sie waren auf Papier, das aus den Fasern des Maulbeerbaumes gemacht war, mit blauer Tinte gedruckt. In dem asiatischen Museum in Petersburg befindet sich eine solche Note aus dem Jahre 1399 v. Chr.

(Die rücksichtsvolle Mutter.) In dem Londoner „Times“ war neulich folgende Annonce zu lesen: „Erzieherin gesucht für ein zehnjähriges Mädchen. Da das Kind leider ein Bein verloren hat, so wird möglichst eine junge Dame gewünscht, die ebenfalls nur ein Bein hat. Einer solchen wird der Vorzug gegeben.“

Tanuljunk! Mióta az emberi szellem azon akadályokat, melyeket tér és idő a forgalmakra gyakorolt a gőz és vilamos erő felhasználása által a minimális fokozatra leszállította, azóta a kereskedelem valamint általában az e nemű foglalkozás sokoldalúságában és kiterjedésében igen előrehaladt. Ezen elterjedtség egész új és nagy horderejű keresetágakat nyitott meg számtalanok részére. Ilyen keresetágak többek között a kereskedelmi könyvvitel — levelezés — és irodai teendőkben való jártasság, — szép és gyors-kézírás, előkelő irály, gyorsírás (sztenográfia) stb. stben való jártasság

Ki ne óhajtott volna már kedves olvasóink közül is, ezen tudásokkal rendelkezni? Azonban még mindig igen sokan vannak a kik ezen tudományokkal szemben érzéketlenek és közönyösök maradnak, magukat azzal védvén, hogy reájuk nézve ezek elsajátítására az idő és alkalom, a meg-

tanulhatás nehézsége, előrehaladott koruk stb. hátrányt képeznek. Mindezen kifogások azonban meddőkké válnak olyan levél szerinti tanmóddal szemben, mely a legegyszerűbb emberi értelem által is felfoghatóvá teszi ezen tudományokat, a mely tanmód már számos rajongó tanítvány és követőre talált; kizárólag csakis magán uton való továbbajánlás által. A mely mindenkori kiállotta tényesen a próbát minden más tanmóddal szemben is ott, a hol az párhuzamosan alkalmaztatott. Ezen tanmód megalapítói beigazolták, hogy dacára az ezzel elért gyors és biztos sikereknek, az általa szerzett tudás nemesak hogy nem hiányos de tökéletességében túlszárnyal minden eddigi tankönyv általi, élő szóval, levél szerinti vagy bármely más oktatásmódot. Ezen gyors előrehaladást azonban nem is lehetne elérni tökéletlen vagy hiányos hanem csakis alapos tanítás által, de leginkább az által is, hogy nemesak minden egyes tanítvány egyéniségéhez alkalmazottan tanítja az illető tudást, hanem mindenkori előtt megtanítja őt a tanulásra és ezzel egyetemben az emlékező tehetségét, öntudalmát és ítélő képességét is fejleszti és a tökély legmagasabb fokára emelni törekszik; a mi már egy magában is megbecsülhetlen előny, mert ki nem óhajtana a jó emlékező — tehetséggel, öntudatos tudással — és ítélő képességgel birni? Az emlékező tehetségnek, az öntudalom és ítélő képességnek ily módon való fejlesztése azonban ép úgy mint az egész tanmód maga nem alapul az eddigi módszereken még megközelítőleg sem, hanem egészen új s oknyomozó alaplól indul ki a pszichologiai-physiologiai, következetes-pedagógia összeviszonyításából. Azért mondjuk mi is, hogy tanphysiologia szempontból nincs ez idő szerint, valamint a jövőben sem lehet iszszzerűbb módszer, mely a nép minden rétege által oly könnyen megérthető — felfogható — és biztosan elsajátíthatóvá tehetne bármely néven nevezendő gyakorlati tudást vagy tudományt mint a „Reform Tanmód“ mely teljes joggal viseli a „reform“ nevet.

Érdeklődőknek felvilágosítással készséggel szolgál bármikor is a „Reform Tanmód“, levél szerinti oktatásának „e“ vezetősege (Budapest V.)

Irodalom.

„Arvaügyi kézikönyv az 1877. év óta fennálló gyakorlatok és az ezek eredményének terjedelmes ismertetésével és különös tekintettel a nyilvántartásokra“ czim alatt Szathmáry Sándor békésvármegye központi árvaszéki nyilvántartója könyvet adott ki 360 oldallal, ebben 39 mintázattal. Alkalmos kézikönyvül szolgál ez mindazon közegeknek, a kik általában véve arvaügyekkel vagy ezek vizsgálatával foglalkoznak, mert mindenki megtalálja benne teendőjének részletes leírását. Ára füzve 3 frt, kötve 3 frt 50 kr., beszerezhető szerzőnél Gyulán.

2452.

1896. bftó.

Ő felsége a Király nevében!

Az apatini kir. járásbíró mint büntető bíróság rágalmazás vétségével terhelt Kiefer Ferencz elleni büntügyben a megtartott tárgyalás alapján a mai alólirt napon következően

Itélt

Kiefer Ferencz 49 éves rom. kath. vallású földműves községi esküdt, nős 1 gyermek atyja vagyona van, irni olvasni tud, büntetlen előéletű apatini születésű, és lakos vádlott a Tomcsányi Ádám sérelmére elkövetett a btk. 261. §. alá eső becsületsértés vétségében bűnösnek kimondatik s ezért a felhívott törvényszakas alapján behajtatlanság esetén 5 (öt) napi fogházra átváltoztandó végrehajtás terhével 15 nap alatt fizetendő s az 1892 évi XXVII. t. czkben meghatározott czélokra fordítandó 50 (ötven) forint pénzbüntetésre ítéltetik.

Egyszersmind jelen ítélet indokával együtt jogerőre emelkedés után az „Apatin és Vidéke“ czimű lapban vádlott költségére közzétételni rendeltetik.

Köteleztetik egyuttal vádlott az 1890. évi XLIV t. cz. rendelkezéséhez képest a büntügyi költségeket a m. kir. állam kincstár részére megtéríteni.

Végül köteles vádlott 15 nap alatt végrehajtás terhével Tomcsányi Ádám magánvádlónak 10 frt. (tiz:) forintot utánjárás költséget megfizetni.

Indoklás.

Vádlott a tárgyalás során beismerte a vádbeli állítások és kifejezések valóságát, védelmül azonban előadja, hogy eme kifejezéseit bizonyítani is képes, mert ezek a valóságnak megfelelnek.

Tekintve azonban, hogy a jelen eset nem tartozik a btkv. 263. §-ban felsoroltak közé, ennél fogva a bizonyítást a btkv. 264. §-a alapján mellőzni és a vádlottat beismérése alapján a rendelkező részben megszabott büntetéssel sújtani kellett.

Panszos a tanúbizonyítástól elállván azok kihallgatása ez alapon mellőztetett.

A hírlapi közzététel a btkv. 277. §-án alapszik, az utánjárás költségek megállapítása pedig a bűnösség kifolyása.

Apatin 1896 November 5-én.

Dr. Mészöly s. k. kir. aljársbíró.

Másolat.

6722/1896 B. szám Ő Felsége a Király nevében a Zombori kir. törvényszék becsületsértés vétségével vádolt Kiefer Ferencz elleni büntvádi ügyet, melyben az apatini kir. járásbíró 1896. évi november hó 5. én 2452. sz. alatt ítéletet hozott vádlottnak szóval bejelentett és írásban indokolt fellebbezése folytán az 1896. évi december 31-én tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén következőleg Itélt. A kir. járásbíró ítéletének részben való megváltoztatásával vádlott rovatlan előéletének mint mellette érvényesülő enyhítő körülménynek figyelembe vétele, valamint a telek társadalmi állása és vádlott vagyoni viszonyainak is szem előtt tartása mellett, vádlott büntetése az 1896. évi 27 t. cz.-ben kitett czélokra fordítandó 15 nap és külömbeni végrehajtás

terhe alatt megfizetendő 20 (husz) frt. pénz-büntetésre, ennek behajthatlansága esetén pedig a B. t. k. 53 § a alapján két (2) napi fogházra leszállítatik. Ezen változtatással egyebekben a kir. járásbíró ítélete indokainál fogva, illetve azoknak az eljárási és esetleg felmerülő büntügyi költségek megítélése tekintetében az eljárási szabályok 107 §-nak felhívásánál való kiegészítése és a Btk. 264 §-án történt hivatkozás mellőzése mellett helyben hagyatik. Zomborban 1896. évi december hó 31-én Szondy Mátyás s. k. kir. törvényszéki bíró. Dalmay Pál s. k. kir. törvényszéki bíró.

Másolat.

2112/1897. B. Ő Felsége a Király nevében a szegedi kir. ítélő tábla becsületsértés vétsége miatt Kiefer Ferencz ellen folytatott büntető ügyet melyben az apatini kir. járásbíró 1896. évi november hó 5-én 2452 B. 1896. szám alatt vádlott felebezés pedig a zombori kir. törvényszék 1896. évi december hó 31-ik napján 6722/1896. B. sz. alatt ítéletet hozott vádlottnak és Tomcsányi Ádám magánvádlónak bejelentett, az utóbbinak 374/1897 B. sz. alatt írásban is indokolt felebezése folytán 1897. évi június hó 14-én tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén következőkben végzett: Kiefer Ferencz vádlottnak úgy szintén Tomcsányi Ádám magánvádlónak a másod bírósági ítélet ellen bejelentett felebezése hivatalból visszautasított; mert nem fogott fenn az 1883. évi VI. t. cz. 2 és 3 §-aiban meghatározott oly eset melyben akár vádlott akár magánvádló a másod bírósági ítélet ellen felebbvitellel élhetne. Szeged 1897. június 14. Bernáth Géza s. k. kir. ítélő elnök, Dr. Szegheő Ignác s. k. kir. ítélő táblai bíró. 1464/1897. szám.

Végzés.

Benti jogerős I, II és III bir. ítélet sértet fél képviselőjének szóbeli kérelmére hiteles alakban kiadatik.

Apatin 1887. augusztus 1-én.

Dr. Mészöly s. k.
kir. aljársbíró

A magas Uraságoknak és a n. é. közönségnek ezennel szerencsénk van tisztelettel tudomására adni, hogy a földalatti villamos vasut **Deák Ferencz-teri kioskjában** egy

élő virág és növény-kereskedést f. é. augusztus hó 1-én nyitottuk meg.

Ugyanitt mindennemű a kertészetünkben (VII. Gizella ut 33) termelt **virágok és növények** jutnak eladásra.

Alkalmi koszorúk és csokrok legizlésebb kivitelben **vidéki megrendelések** gondosan és pontosan eszközöltetnek

Reinisch Testvérek

Kereskedelmi kertészek Budapest.

Kertészet: VII. Gizella-ut 33.
Virágüzlet: Deákferencz-ter

3-2

Zu verkaufen.

Ein kleiner Besitz a 80 Katastraljoch Feld sammt Wohnung und Wirtschafts-Gebäude in Slavonien 3 1/2 Kilometer von der Bahnstation gelegen. 2000 fl. sind amortisiert auf 45 Jahr zu übernehmen, 4000 fl. baar, den Rest nach Übereinkommen.

Vorzüglich billige Unternehmung.

600 Joch Feld

wovon 300 Joch die besten Ackerfelder sind, und 300 Joch sind unter Wasser, welche aber entwässert werden können, und zwar für die Entwässerung wird garantirt Die Entwässerung dürfte 15 bis 20 Tausend Gulden kosten, der Entwässerungs-Plan ist fertig und kann besichtigt werden, der Übernehmer erhält die 600 Joch in Nutzung auf 15 Jahre für die Entwässerungs-Kosten und bemerke, daß die Mutmaßung ist, daß durch die Entwässerung für 5 bis 6 Tausend Gulden

Fische im Werthe zu haben sind, welche dem Unternehmer gehören.

Gelegenheits-Kauf!

Ein prachtvoll schönes Gut.

mit 330 Katastral Joch 9 Kilometer von der Bahnstation, besteht aus 200 Joch bestes Ackerfeld, 37 Joch Wiesen, 8 Joch Weingärten, 85 Joch Wald, darauf befindet sich ein prachtvolles Wohngebäude mit 7 Zimmern, Speis, Küche, Keller, 25 Klasten lange Stallung, Magazin, eine Scheuer, ein Schuppen

Ferner Geräthchaften, besteht im Werthe von 6000 fl. Der Preis ist sammt Fundus Instructus 40.000 Gulden. Zahlungsbedingungen sind: 21.000 fl. sind zu übernehmen welche auf 45 Jahre amortisiert sind mit 4 1/2 % 10 Tausend fl. baar, den Rest nach Übereinkommen. Nähere Auskunft in meiner Agenturs-Kanzlei.

M. Meßger

[Winkobze.]

Fast

8000 Gulden

werden kostenlos vertheilt

außer dem durch uns an Jedermann (Dame oder Herr) gebotenen anständigen und einträglichen Nebenverdienst u. (mit Aufsicht auf festes Gehalt), um unsere neue Zeitschrift.

Die Christen

überall bekannt machen, stellen wir folgende Prämienaufgabe:

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Diejenigen welche die 9 Ziffern in den Feldern des Quadrates so umstellen können, daß die Summe der Ziffern in jeder Reihe 15 beträgt, die senden ihre Auflösung sammt 30 fr. Briefmarken mit ihrer genauen Adresse an

„Die Christen“ Abth. „e.“ Budapest V.

Jeder Einsender erhält als Geschenk ein neues interessantes Buch (Vadenpreis v. 60 fr. bis 2 fl. je nach Eingangsreihenanzahl) ferner zugesendet. Außerdem gelangen

in 8 Klassen 1500 Hauptprämien

im Gesamtwerte von fast 8000 Gulden

darunter Prämien im Werthe von 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 Kronen u. s. w. derart zur Vertheilung, daß Jedermann sich an allen 8 Klassen betheiligen und so evtl. 8 erste Prämien erhalten kann. Die näheren Bedingungen, Vertheilungsbedingungen Namen u. Adressen der Prämiierten u. werden in der „Die Christen“ veröffentlicht.

A „REFORM-TANMÓD VEZETŐSÉGE“, hogy a maga nemében páratlan a pedagógiológiai szaktekintélyek által elismert psyché- és physiológiai következtességen alapuló levélszerinti oktatáson résztvevők (hölgy vagy úr) között több mint

15000 KORONA

díjakat oszt ki oly célból, hogy ezen tanmódot — amely mindenek előtt a tanulni óhajtot megtanítja tanulni, s egyben ennek emlékezőtehetségét a tökély legmagasabb fokára emelni törekszik, s csakis akkor kezd a tulajdonképeni tantárgy tanításához, ha a tanuló emlékezőtehetsége az illető tantárgy felfoghatására kellően előkészített, — mindenütt ismeretessé tegye adja a következő díjtálat.

A g Yakor lat it Ud Á s

N. n. N. n. N. n. N. n. N. k ireh
Asz nos

A ki ezen talányt helyesen meg tudja fejteni küldje azt és 50 kr. postabélyeget a pontos címével a **REFORM-TANMÓD „e“ VEZETŐSÉGÉHEZ,**

Budapest váci körút.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes, díszes teljes vászon kötetű egészen új könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

8 osztályban 1500 főjutalom
több mint 15000 korona

összértékben köztük **1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona** s. i. t. értékben lesz kiosztva, olyképp, hogy bárki is mind a 8 osztályban vehet részt s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. Közlebbi felvilágosítások kiosztási határozatok a jutalmazottak névsora és címe stb. más helyen lesz közölve.

5-1

Fahrplan

der Passagier-Schiffe:

Thalfahrt:

Sonntag, Mittwoch und Freitag 11 Uhr 10 Minuten Vormittag.

Bergfahrt.

Sonntag, Mittwoch und Freitag 8 Uhr 20 Minuten Abends.

Omnibusfahrt

von Apatin nach Zombor täglich in der Früh 7 Uhr und von Zombor zurück Nachmittag 5 Uhr.

Omnibusközlekedés

Apatinból — Zomborba Indulás reggel 7 óraker, Zomborból — Apatinba d. u. 5 óraker.

Vasuti menetrend. — Eisenbahn-Fahrordnung.

Szabadka Dálja között és viszont. — Zwischen Szabadka und Dalja.

Érvényes 1897 május 1-étől. — Gültig vom 1. Mai 1897.

Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Az állomás neve Name der Station	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute
A vonat jellege — Zugsgattung				Name der Station	A vonat jellege — Zugsgattung			
Vegyes Gemischt	Személy Person	Gy. Vonat Schn. Zug	Vegyes Gemischt		Vegyes Gemischt	Gy. Vonat Schn. Zug	Személy Person	Vegyes Gemischt
4.50	2.50	6.22	6.32	ind. Szabadka	6.55	9.27	1.26	10.40
5.20	2.29		7.03	Tavankút	6.22		1.30	10.10
5.49	2.49	6.55	7.33	Bajmok	5.58	8.55	12.47	9.47
6.28	3.20	7.22	8.17	N.-Militics	5.06	8.27	12.90	8.58
6.45	3.34	7.35	8.34	érk. Zombor	4.46	8.15	11.54	8.35
6.55	3.41	7.41		ind. Zombor		8.08	11.47	8.25
7.22	4.20	7.59		Prg.-Szt.-Iván		7.50	11.27	8.00
7.39	4.16	8.11		Szóna		7.38	11.12	7.39
7.54	4.28	8.22		Gombos		7.26	10.59	7.24
9.28	5.25	9.18		Erdőd		6.25	9.59	6.00
9.44	5.37	9.28		érk. Dálja		6.14	9.45	5.45

Zombor — Ujvidék 2.³⁰ és 3.⁵¹ — Zombor — Baja 7.⁰⁵ és 4.⁰⁵

NB. Az aláhuzott perczek az este 6 tól reggel 6 óráig terjedő időközt jelzik.

NB. Die unterstrichenen Minuten deuten die Zeit von Abend 6 bis Früh 6 Uhr an.

Personen- und Preis Tarif

auf dem zwischen Apatin und Baja verkehrenden Lokalschiffe M. Á. V. No. III. der Ungarischen Fluss- und See Aktiengesellschaft. von APATIN.

I. Classe	II. Classe	III. Classe	Name der Station	Bis 25 Kilogr.	Bis 50 Kilogr.	Bis 75 Kilogr.	Bis 100 Kilogr.	Über 100 Kilogr.	Für einen Hund
45 Kr.	30 Kr.	20 Kr.	B. Monostorszegh	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
70 Kr.	40 Kr.	30 Kr.	Vörösmart	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
85 Kr.	50 Kr.	35 Kr.	(Battina) Kis-Kőszeg	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
85 Kr.	50 Kr.	35 Kr.	Bezdan	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
150 Kr.	90 Kr.	60 Kr.	Mohács	50 Kr.	50 Kr.		100 Kr.	200 Kr.	25
180 Kr.	110 Kr.	70 Kr.	Duna-Szekcső	50 Kr.	50 Kr.		100 Kr.	200 Kr.	30
225 Kr.	135 Kr.	90 Kr.	Baja	50 Kr.	50 Kr.		100 Kr.	200 Kr.	35

Fahrordnung.

Von Apatin nach Baja	4 Uhr Früh	Von Baja nach Apatin	1 Uhr Nachmittag
B. Monostorszeg	5 ¹⁵	Szekcső	1 ⁰⁵
Vörösmart	6	Mohács	2 ³⁰
Kis-Kőszeg (Battina)	6 ²⁰	Bezdan	4 ³⁵
Bezdan (Rahnt.)	6 ³⁰	Battina	4 ⁴⁰
Mohács	8 ²⁰	Vörösmart	5
Szekcső	9 ¹⁰	B. Monostorszeg	5 ³⁰
Anf. in Baja	10 ³⁰	Anf. in Apatin	6 ²⁰

Lapkiadótlajdonos Witzmann József.

Szavadill József nyomása Apatin.